

København den 30. maj 2022

Til Sundhedsudvalget

Anmodning om foretræde for Sundhedsudvalget om etablering af specialuddannelse til operationssygeplejersker

Sundhedsvæsnet er udfordret ved mangel på medarbejdere og derved en sikring af, at der er de rette kompetencer til at imødekomme sundhedsvæsnets behov, som allerede i dag har store konsekvenser for patienterne.

En etablering af en specialuddannelse for operationssygeplejersker vil have en afgørende betydning for en fremtidssikring af en højt specialiseret og professionel leverance af kirurgiske operationer, herunder at sikre, at der fortsat kan rekrutteres og fastholdes operationssygeplejersker.

Den nationale arbejdsgruppe for etablering af specialuddannelse ønsker med denne anmodning, at Sundhedsudvalget efterfølgende vil bede Sundhedsministeren om at igangsætte arbejdet med etablering af en specialuddannelse til operationssygeplejersker.

Mangel på operationssygeplejersker

Den stigende mangel på sygeplejersker viser sig også blandt operationssygeplejersker. Konsekvenserne af mangel på operationssygeplejersker er bl.a.:

- aflyste operationer og stigende ventelister, herunder også ift. kræftpakker,
- manglende behandlingsmuligheder for en lang række patienter,
- risiko for forværring af sygdom hos patienter som vil være økonomisk omkostningsfuldt for sundhedsvæsnet,
- en risiko for patientsikkerheden.

Operationssygeplejerskens arbejde er karakteriseret ved:

- et tæt teamsamarbejde med specialuddannede anæstesisygeplejersker og højt specialiserede anæstesilæger og kirurger,
- at operationssygeplejersken bidrager til den samlede kvalitet i det samlede patientforløb før, under og efter operation.
- en høj grad af kompleksitet, hvilket forudsætter en høj faglig specialviden kombineret med specifikke praktiske kompetencer, erhvervet ud over grunduddannelsen til sygeplejerske.

Konsekvenser af en manglende national uddannelse for operationssygeplejersker

Der findes ikke en ensrettet national uddannelse for operationssygeplejersker.

Operationssygeplejerskerne oplæres gennem lokalt tilrettelagte forløb på mellem 6 og 12 måneder, før de kan arbejde selvstændigt som operationssygeplejerske.

Konsekvensen af en manglende national uddannelse er bl.a.:

- hvis de nødvendige kompetencer ikke er til stede, vil det få alvorlige konsekvenser for patientsikkerheden, mulighed for at overholde ventetidsgarantien svækkes og behandling af patienter med alvorlig sygdom udsættes,
- at der er forskel i oplæring af operationssygeplejersker på tværs af regionerne, som potentielt kan have betydning for patientsikkerheden.

- manglende gennemsigthed ift. operationssygeplejerskernes kompetencer ved jobskifte, som kan medføre, at det kan være nødvendigt med yderligere oplæring ved lokalt tilrettelagte forløb, før operationssygeplejersken kan agere selvstændigt på operationsstuen.
- økonomisk merudgift yderligere oplæring på de enkelte hospitaler
- udfordringer ved at rekruttere og fastholde operationssygeplejersker.

Arbejdsgruppen ønsker, at der etableres en praksisnær specialuddannelse, hvor uddannelsen hovedsageligt foregår i praksis, som man kender det fra specialuddannelsen til anæstesisygeplejersker.

Sammenligning med andre lande

Sammenlignet med de øvrige nordiske lande samt nordeuropæiske lande, er Danmark det eneste land, der ikke har en national struktureret uddannelse for operationssygeplejersker.

I de nordiske lande ser man både nationale uddannelser for operationssygeplejersker på niveau svarende til de danske specialuddannelser for sygeplejersker og på master/kandidatniveau.

Eksisterende specialuddannelser for sygeplejersker

Sundhedsstyrelsen har i dag etableret seks specialuddannelser for anæstesisygeplejersker, intensivsygeplejersker, kræft sygeplejersker, psykiatriske sygeplejersker, sundhedsplejersker og sygeplejersker i kommunerne (borgernær sygepleje). Derudover findes der en specialuddannelse for hygiejnesygeplejersker, som dog ikke har været udbudt siden 2012.

Der pågår aktuelt et arbejde i Sundhedsstyrelsen med henblik på etablering af en ny specialuddannelse til akutsygeplejersker på regionernes akutmodtagelser.

National arbejdsgruppe for etablering af specialuddannelse til operationssygeplejersker

Gennem flere år har en national arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for Fagligt Selskab for Operationssygeplejersker, regionale ledelsesrepræsentanter og repræsentanter for Dansk Kirurgisk Forum (sammenslutning af alle formænd for de kirurgiske lægelige specialer) arbejdet for, at der etableres en dansk specialuddannelse for operationssygeplejersker. Dansk Sygeplejeråd bakker op om dette arbejde.

Den nationale arbejdsgruppe ser frem til at præsentere nødvendigheden af at der etableres en dansk specialuddannelse for operationssygeplejersker for Sundhedsudvalget.

På vegne af den nationale arbejdsgruppe

Susanne Sebens Hald, Oversygeplejerske Anæstesiologisk-Intensiv Afdeling, Odense Universitetshospital

Sidsel Lim Nikolaisen, Forkvinde for Fagligt Selskab for Operationssygeplejersker i Danmark

Jens G. Hillingsø, Formand for Dansk Kirurgisk Selskab, Ledende overlæge, Rigshospitalet

Annette Kolding Rørvik, Uddannelseskonsulent, Region Hovedstaden

Dorthe Boe Danbjørg, Næstformand Dansk Sygeplejeråd

Ved behov for yderligere information eller koordinering ift. den nationale arbejdsgruppes ønske om foretræde for Sundhedsudvalget kontaktes: Stine Hesse Nørregaard, Chefkonsulent, Dansk Sygeplejeråd, sth@dsr.dk